P9_TA(2021)0438

"Pandoras dokumenti": ietekme uz centieniem apkarot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu

Eiropas Parlamenta 2021. gada 21. oktobra rezolūcija par "Pandoras dokumentiem": ietekme uz centieniem apkarot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu (2021/2922(RSP))

(2022/C 184/10)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO)/ G20 iekļaujošā satvara attiecībā uz nodokļu bāzes samazināšanu un peļņas novirzīšanu 2021. gada 8. oktobra paziņojumu par divu pīlāru risinājumu to nodokļu problēmu risināšanai, ko rada ekonomikas digitalizācija,

— ņemot vērā 2018. gada 19. aprīļa rezolūciju par pētniecisko žurnālistu aizsardzību Eiropā: slovāku žurnālista *Ján Kuciak* un *Martina Kušnírová* lieta ([1]),

— ņemot vērā 2015. gada 25. novembra rezolūciju par nodokļu nolēmumiem un citiem rakstura vai ietekmes ziņā līdzīgiem pasākumiem (*TAXE* rezolūcija) ([2]),

— ņemot vērā 2016. gada 6. jūlija rezolūciju par nodokļu nolēmumiem un citiem rakstura vai ietekmes ziņā līdzīgiem pasākumiem (*TAX2* rezolūcija) ([3]),

— ņemot vērā Parlamenta 2017. gada 13. decembra ieteikumu Padomei un Komisijai pēc izmeklēšanas attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, nodokļu apiešanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas (*PANA* ieteikums) ([4]),

— ņemot vērā 2019. gada 26. marta rezolūciju par finanšu noziegumiem, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu (*TAX3* rezolūcija) ([5]),

— ņemot vērā 2019. gada 18. decembra rezolūciju par tiesiskumu Maltā pēc nesenajiem atklājumiem par *Daphne Caruana Galizia* slepkavību ([6]),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 7. maija paziņojumu par Rīcības plānu attiecībā uz visaptverošu Savienības politiku nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai (C(2020)2800),

— ņemot vērā 2020. gada 10. jūlija rezolūciju par visaptverošu Savienības politiku nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai — Komisijas Rīcības plāns un nesenā notikumu attīstība ([7]),

— ņemot vērā ziņojumus par pirmā un otrā pīlāra plāniem, kas ESAO/G20 iekļaujošajā satvarā pieņemti 2020. gada 14. oktobrī, kā arī ESAO veiktās priekšlikumu ekonomiskās analīzes un ietekmes izvērtēšanas rezultātus,

— ņemot vērā 2021. gada 21. janvāra rezolūciju par ES nodokļu oāžu saraksta pārskatīšanu ([8]),

— ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas 2021. gada 26. janvāra Īpašo ziņojumu Nr. 03/2021 "Nodokļu informācijas apmaiņa Eiropas Savienībā: stabils pamats, nepilnības īstenošanā",

([1]) OV C 390, 18.11.2019., 111. lpp.
([2]) OV C 366, 27.10.2017., 51. lpp.
([3]) OV C 101, 16.3.2018., 79. lpp.
([4]) OV C 369, 11.10.2018., 132. lpp.
([5]) OV C 108, 26.3.2021., 8. lpp.
([6]) OV C 255, 29.6.2021., 22. lpp.
([7]) OV C 371, 15.9.2021., 92. lpp.
([8]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0022.

Ceturtdiena, 2021. gada 21. oktobris

— ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas 2021. gada 28. jūnija Īpašo ziņojumu Nr. 13/2021 "ES centieni apkarot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju banku sektorā ir sadrumstaloti, un to īstenošana ir nepietiekama",

— ņemot vērā Komisijas 2021. gada 18. maija paziņojumu "Uzņēmējdarbības nodokļi 21. gadsimtā" (COM(2021)0251),

— ņemot vērā tiesību aktu kopumu, ar ko Komisija nāca klajā 2021. gada 20. jūlijā, lai stiprinātu ES noteikumus par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu (NILL/TFN),

— ņemot vērā 2021. gada 16. septembra rezolūciju par ES prasību īstenošanu attiecībā uz apmaiņu ar nodokļu informāciju: progress, gūtā pieredze un risināmās problēmas ([9]),

— ņemot vērā 2021. gada 7. oktobra rezolūciju par ES politikas par kaitējošu nodokļu praksi reformēšanu (tostarp Rīcības kodeksa jautājumu grupas reformu) ([10]),

— ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. un 4. punktu,

A. tā kā "Pandoras dokumenti" ir milzīga, līdz šim nepieredzēta apjoma tādu datu noplūde, kuros dokumentēti slepenās jurisdikcijās reģistrētu uzņēmumu faktiskie īpašnieki; tā kā Starptautiskais Pētniecisko žurnālistu konsorcijs (*ICIJ*) sāka publicēt "Pandoras dokumentus" 2021. gada 3. oktobrī;

B. tā kā *ICIJ* tika nodoti 2,94 terabaiti datu, kuri tika kopīgoti ar mediju partneriem visā pasaulē; tā kā daži dosjē ir datēti 20. gs. 70. gados, bet lielākā daļa no *ICIJ* izskatītajām lietām ir sagatavotas laikā no 1996. gada līdz 2020. gadam; tā kā šie nesen nopludinātie dati, šķiet, attiecas uz vairāk nekā 330 politiķiem un valsts amatpersonām no gandrīz 100 valstīm, tostarp 35 pašreizējiem vai bijušajiem valstu vai valdību vadītājiem;

C. tā kā "Pandoras dokumenti" atklāj, kā privātpersonām ar lielu neto aktīvu vērtību, tostarp politiķiem, noziedzniekiem, valsts amatpersonām un slavenībām, palīdz starpnieki, piemēram, bankas, grāmatveži un advokātu biroji, veidojot sarežģītas korporatīvas struktūras, kas reģistrētas slepenās jurisdikcijās vai nodokļu oāzēs, ciešā sadarbībā ar ārzonas profesionālo pakalpojumu sniedzējiem, lai aizsargātu ienākumus un aktīvus no taisnīgas nodokļu uzlikšanas un pārbaudes;

D. tā kā "Pandoras dokumenti" ir jaunākā apjomīgā datu noplūde, kas atklāj ārzonas finanšu pasaules iekšējo darbību, un seko "*Lux Leaks*" 2014. gadā, "*Swiss Leaks*" 2015. gadā, "Panamas dokumentiem" 2016. gadā, "Paradīzes dokumentiem" 2017. gadā, "*Mauritius Leaks*" 2019. gadā, "*Luanda Leaks*" un *FinCEN* dokumentiem 2020. gadā, kā arī "*Lux Letters*" 2021. gadā;

E. tā kā "Pandoras dokumentos" ir uzsvērta informācijas par faktiskajiem īpašniekiem būtiskā nozīme, atbalstot cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un citiem finanšu noziegumiem, un steidzamā vajadzība pēc publiskas pieejamības un precīzākas informācijas;

F. tā kā "Pandoras dokumentos" ziņotās darbības ietver čaulas sabiedrību, fondu un trastu izveidi šādiem mērķiem: anonīmi iegādāties nekustamo īpašumu, jahtas, reaktīvās lidmašīnas un dzīvības apdrošināšanu, veikt ieguldījumus un pārvietot naudu starp banku kontiem, apiet nodokļus un veikt finanšu noziegumus, tostarp nelikumīgi iegūtu naudas līdzekļu legalizēšanu;

G. tā kā "Pandoras dokumentos" minētās darbības, pat ja tās visas pēc būtības nav nelikumīgas, bieži vien ir saistītas ar nodokļu apiešanu un korporatīvā noslēpuma ļaunprātīgu izmantošanu;

H. tā kā pēc "Panamas dokumentu" atklājumiem nodokļu iestādes saskaņā ar ziņoto ir atguvušas vairāk nekā 1 miljardu EUR ([11]);

I. tā kā, izmantojot viskonservatīvāko sadalījuma formulu, peļņas novirzīšanas uz nodokļu oāzēm dēļ ES ir vislielākie zaudējumi pasaulē un saskaņā ar aplēsēm tā ik gadu zaudē 20 % uzņēmumu ienākuma nodokļa ieņēmumu;

([9]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0392.
([10]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0416.
([11]) Starptautiskais Pētniecisko žurnālistu konsorcijs, "*Panama Papers revenue recovery reaches $ 1,36 billion as investigations continue*" ("Saskaņā ar "Panamas dokumentos" norādīto ir atgūti ieņēmumi 1,36 miljardu USD apmērā, un izmeklēšanas turpinās"), 2021. gada 6. aprīlis.

J. tā kā pēc 2008.–2009. gada finanšu krīzes un vairākiem atklājumiem par izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, agresīvu nodokļu plānošanu, nodokļu apiešanu un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju G20 valstis vienojās šos jautājumus risināt globāli, proti, ESAO līmenī, izmantojot nodokļu bāzes samazināšanas un peļņas novirzīšanas (*BEPS*) projektu, kā rezultātā tika izstrādāts *BEPS* rīcības plāns;

K. tā kā atbilstoši starptautiskie tiesību akti nodokļu jomā ir būtiski svarīgi, lai novērstu izvairīšanās no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanas praksi un lai izstrādātu taisnīgu un efektīvu nodokļu sistēmu, ar ko novērš nevienlīdzību un nodrošina noteiktību un stabilitāti, kas ir priekšnosacījumi konkurētspējai, kā arī vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanai uzņēmumiem, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU);

L. tā kā saskaņā ar ES Nodokļu novērošanas centra datiem finanšu līdzekļu apjoms, kas 2017. gadā tika turēts nodokļu oāzēs, bija 7 900 miljardi EUR; tā kā šī summa ir līdzvērtīga 8 % no pasaules iekšzemes kopprodukta (IKP); tā kā tādējādi visā pasaulē tiek zaudēti nodokļu ieņēmumi aptuveni 155 miljardu EUR apmērā;

M. tā kā aplēses par ES nodokļu ieņēmumiem, kas zaudēti, izvairoties tikai no uzņēmumu ienākuma nodokļa maksāšanas vien, svārstās no 50 līdz 70 miljardiem EUR gadā un tā kā šis skaitlis sasniedz gandrīz 190 miljardus EUR, ja ņem vērā citus faktorus, piemēram, īpašu nodokļu režīmu un nodokļu iekasēšanas neefektivitāti; tā kā saskaņā ar ES Nodokļu novērošanas centra datiem aptuveni 11 % no ES kopējās neto bagātības jeb 2 300 miljardi EUR tiek turēti ārzonās;

N. tā kā Eiropas Parlaments *TAXE*, *TAX2*, *PANA* un *TAX3* rezolūcijās un ieteikumos, kā arī nesenajās rezolūcijās, kas pieņemtas, pamatojoties uz Nodokļu jautājumu apakškomitejas (*FISC*) ziņojumiem, ir vairākkārt aicinājis reformēt starptautisko uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēmu, lai novērstu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu;

O. tā kā saskaņā ar Eiropola datiem 0,7–1,2 % no Savienības IKP ir iesaistīti aizdomīgos finanšu darījumos, piemēram, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijā, kas saistīta ar korupciju, ieroču un cilvēku tirdzniecību, narkotiku tirdzniecību, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un krāpšanu, terorisma finansēšanu vai citām nelikumīgām darbībām, kuras ietekmē ES iedzīvotāju ikdienas dzīvi; tā kā saskaņā ar Eiropola datiem no 1,1 miljona ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem 2019. gadā valsts iestādes ir izmeklējušas tikai 10 % (ar lielām atšķirībām starp valstīm);

P. tā kā, lai gan ir sarežģīti novērtēt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas apmēru, jo pēc būtības šī darbība netiek atklāta, ja vien kāds to nekonstatē, ir skaidrs, ka tā palielinās visā pasaulē;

Q. tā kā saskaņā ar ANO Narkotiku un noziedzības novēršanas biroja datiem katru gadu tiek legalizēti 2,7 % no pasaules gada IKP;

R. tā kā Komisija ir uzsākusi pārkāpumu procedūras pret lielāko daļu dalībvalstu par to, ka tās nav pienācīgi transponējušas ceturto un piekto Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvu ([12]) (NILL direktīvu) savos tiesību aktos;

S. tā kā Savienības nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas (NILL/TFN) satvara izpildē ir nepilnības un tai trūkst efektīvas uzraudzības; tā kā pēdējo gadu laikā vairākas secīgas tiesību aktu reformas ir mēģinājušas stiprināt sistēmu, lai novērstu jaunos riskus un trūkumus;

T. tā kā pēdējā desmitgadē ES ir pieņēmusi virkni tiesību aktu reformu, lai apkarotu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un finanšu noziegumus; tā kā šīm reformām ir bijusi pozitīva ietekme uz iekšējā tirgus darbību un uz dalībvalstu nodokļu bāzes un ieņēmumu saglabāšanu, kas ir priekšnosacījumi darbvietu radīšanai, izaugsmei un jo īpaši ES ekonomikas atveseļošanai pēc Covid-19 pandēmijas; tomēr tā kā vēl jo vairāk ir nepieciešama labāka administratīvo, tiesu un tiesībaizsardzības iestāžu sadarbība ES;

([12]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.). Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/843 (2018. gada 30. maijs) , ar ko groza Direktīvu (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai (OV L 156, 19.6.2018., 43. lpp.).

U. tā kā Eiropas Prokuratūra (EPPO), Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), Eiropols, Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (Eurojust) un valstu finanšu izlūkošanas vienības veic nenovērtējamu darbu, lai atklātu un apkarotu pārrobežu krāpšanu, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas; tā kā iepriekš minētajiem birojiem un aģentūrām pastāvīgi trūkst darbinieku un trūkst finanšu resursu, jo Padome kā viena no budžeta lēmējinstitūcijām nevēlas ikgadējās budžeta procedūras laikā apstiprināt pietiekamu cilvēkresursu un finanšu resursu piešķiršanu, tā kā Padomei, jo īpaši ņemot vērā "Pandoras dokumentu" kontekstu, ir jāpārskata un jāmaina nostāja attiecībā uz ikgadējo budžeta procedūru 2022. gada budžetam un turpmākajiem budžetiem, lai stiprinātu minēto iestāžu cilvēkresursus un finanšu resursus;

Vispārīgi apsvērumi

1. pieņem zināšanai, ka Starptautiskais Pētniecisko žurnālistu konsorcijs (*ICIJ*) 2021. gada 3. oktobrī publicēja tā dēvētos "Pandoras dokumentus"; atzinīgi vērtē *ICIJ* izmeklēšanas darbu, proti, tā nenovērtējamo ieguldījumu slepenas ārzonas prakses atklāšanā un sabiedrības informētības palielināšanā par jautājumiem, kas nepārprotami ir sabiedrības interesēs;

2. uzsver starptautiskās pētnieciskās žurnālistikas un ziņotāju lomu, atklājot pārkāpumus, korupciju, organizēto noziedzību, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un pārkāpumus, jo īpaši tos, ko izdarījušas politiski ietekmējamas personas; uzsver pētnieciskās žurnālistikas būtisko ieguldījumu demokrātijas un tiesiskuma saglabāšanā;

3. uzskata, ka ir jāaizsargā pētnieciskās žurnālistikas avotu, tostarp trauksmes cēlēju, konfidencialitāte, un apstiprina, ka ir svarīga sabiedrības interešu aizsardzība attiecībā uz avotiem, kas saskaras ar tiesvedību vai kriminālvajāšanu par skaidras sabiedriskas nozīmes informācijas izpaušanu; uzsver, ka ir svarīgi aizstāvēt žurnālistu brīvību saņemt konfidenciālus, slepenus vai ierobežotas pieejamības dokumentus, datu kopas vai citus materiālus neatkarīgi no to izcelsmes un ziņot par šiem jautājumiem sabiedrības interesēs, neradot dārgas tiesvedības vai kriminālvajāšanas draudus, ja ir jāaizsargā pētnieciskās žurnālistikas kā sarga loma demokrātiskā sabiedrībā;

4. šajā saistībā atkārtoti uzsver, ka pētnieciskā žurnālistika ir jāaizsargā pret stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību, kā arī pret personisku aizskaršanu, iebiedēšanu un dzīvības apdraudēšanu; uzskata, ka saistoši ES noteikumi, kas nodrošina spēcīgu un konsekventu neatkarīgo mediju un žurnālistu aizsardzību pret traucējošām tiesas prāvām, kuru mērķis ir tos apklusināt vai iebiedēt ES, ir ļoti nepieciešami, lai palīdzētu izbeigt šo ļaunprātīgo praksi; uzsver, ka tas pašreiz izstrādā pašiniciatīvas ziņojumu par stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību; atzinīgi vērtē to, ka Komisija strādā pie iniciatīvas pret ļaunprātīgu tiesvedību, kas vērsta pret žurnālistiem un tiesību aizstāvjiem;

5. norāda uz ES Trauksmes cēlēju direktīvas ([13]) pieņemšanu 2019. gadā un uzsver, ka dalībvalstīm šī direktīva ir jātransponē savos tiesību aktos līdz 2021. gada beigām;

6. pauž nožēlu par to, ka, neraugoties uz nodokļu skandāliem un tiesību aktu reformām ES, "Pandoras dokumenti" atklāj, ka pasaules līmenī nav gūti pietiekami panākumi, lai samazinātu korporatīvo slepenību un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu ārzonās; atgādina, ka korporatīvo īpašumtiesību slepenību izmanto, lai slēptu personiskās finansiālās intereses;

7. norāda, ka "Pandoras dokumenti" apliecina, kā nodokļu oāzes ir pielāgojušas kaitējošu praksi jauniem standartiem, lai saglabātu pievilcību nodokļu apiešanas nolūkā; uzskata, ka šāda pielāgošana noved pie sacensības par pēc iespējas zemākiem nodokļiem un par jaunu nodokļu oāžu pastāvīgu parādīšanos ar arvien pievilcīgāku režīmu, kas kaitē citām, kuras kļūst mazāk pievilcīgas;

8. pauž nožēlu par to, ka iedzīvotājiem un lēmumu pieņēmējiem joprojām ir jāpaļaujas uz datu noplūdi, lai piekļūtu informācijai par slepenu praksi ārzonās; mudina dalībvalstis panākt progresu attiecībā uz to, lai informācija par faktiskajiem īpašniekiem būtu pieejama sabiedrībai un attiecīgā gadījumā visa pārējā būtiskā informācija būtu pieejama parlamentiem un kompetentajām iestādēm, tostarp attiecīgā gadījumā nodokļu pārvaldes iestādēm;

([13]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1937 (2019. gada 23. oktobris) par to personu aizsardzību, kuras ziņo par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem (OV L 305, 26.11.2019., 17. lpp.).

9. norāda, ka "Pandoras dokumentos" atklātā slēptā sistēma kaitē likumīgu uzņēmumu reputācijai, palielina ekonomisko un sociālo nevienlīdzību, kaitē sabiedrisko pakalpojumu un palīdzības efektīvai sniegšanai visneaizsargātākajiem, traucē ekonomikas attīstību, ja ir zaudēti ieņēmumi, un būtiski grauj iedzīvotāju uzticēšanos tiesiskumam un mūsu ekonomiskajai un demokrātiskajai sistēmai;

10. mudina dalībvalstu kompetentās iestādes, tostarp nodokļu administrācijas, analizēt *ICIJ* datu kopas un sākt rūpīgu izmeklēšanu par jebkādiem pārkāpumiem, kas atklāti "Pandoras dokumentos" un kas skar to jurisdikciju, tostarp revīzijas par visām "Pandoras dokumentos" minētajām personām;

11. aicina Komisiju pārskatīt "Pandoras dokumentos" iekļautos datus un analizēt, vai ES līmenī ir lietderīgi veikt turpmākus likumdošanas pasākumus, kā arī to, vai attiecībā uz spēkā esošajiem tiesību aktiem ir jāveic izpildes procedūras, un par secināto ziņot Parlamentam;

12. aicina Eiropas Prokuratūru izvērtēt, vai "Pandoras dokumentos" atklāto datu dēļ ir jāveic īpaša izmeklēšana atbilstīgi tās pilnvarām;

13. pauž nožēlu par to, ka vairāki politiķi, tostarp ES augsta līmeņa lēmumu pieņēmēji, arī ir minēti "Pandoras dokumentos", un aicina iesaistīto dalībvalstu iestādes veikt atbilstīgu izmeklēšanu par jebkādām nelikumībām; jo īpaši pauž nožēlu par to, ka "Pandoras dokumentos" saistībā ar saikni ar ārzonas darījumiem figurē tādi politiķi kā Čehijas Republikas premjerministrs *Andrej Babiš* un Kipras prezidents *Nicos Anastasiades*, kas abi ir Eiropadomes locekļi, kā arī Nīderlandes finanšu ministrs *Wopke Hoekstra* un arī Azerbaidžānas prezidents *Ilham Alijev*, bijušais Lielbritānijas premjerministrs *Tony Blair*, Melnkalnes prezidents *Milo Dakahovic* un bijušais Maltas ministrs un reizē arī bijušais ES komisārs *John Dalli*;

14. uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt augstus integritātes, godīguma un atbildības standartus ES amatpersonu vidū; aicina dalībvalstis nodrošināt, ka tajās ir ieviesti pasākumi un sistēmas, kas paredz, ka valsts amatpersonām ir jādeklarē savas ārējās darbības, nodarbinātība, ieguldījumi, aktīvi un nozīmīgas dāvanas vai ieguvumi, kas var izraisīt interešu konfliktu saistībā ar valsts amatpersonu pienākumiem, kā ieteikts Apvienoto Nāciju Organizācijas Pretkorupcijas konvencijā; atkārtoti uzsver, ka Eiropas Parlamenta deputāti patlaban jau atklāj informāciju par finanšu interesēm; jo īpaši aicina politiķus brīvprātīgi atklāt jebkādu līdzdalību čaulas sabiedrībās, pat ja nav noteikti obligāti pasākumi; atkārtoti uzsver, ka šīm deklarācijām ir preventīvs raksturs, un to mērķis ir veicināt pārredzamību un integritāti publiskajā jomā, un ka tās nevajadzētu interpretēt kā politiķu stigmatizāciju, apgalvojot, ka viņi iesaistīti noziedzīgās darbībās;

15. mudina dalībvalstis un pasaules līderus, kas sapulcējušies G20 starpvaldību forumā, ESAO/G20 iekļaujošajā satvarā un Apvienoto Nāciju Organizācijā, veikt efektīvus pasākumus, lai samazinātu nodokļu oāzes un to darbības modeli, efektīvi aizliedzot čaulas sabiedrības (uzņēmumus bez ekonomiska pamatojuma, kuru vienīgais mērķis ir izvairīties no nodokļiem vai citu tiesību aktu pildīšanas), ieviešot īpašus obligātus pārredzamības un darījumdarbības kritērijus, lai novērstu to izmantošanu un aizliegtu citus finanšu slepenības veidus, un vienoties par minimālo faktisko uzņēmumu ienākuma nodokļa likmi un nekavējoties to īstenot, vienlaikus turpinot paplašināt un uzlabot globālo automātisko un obligāto informācijas apmaiņu par visu veidu privātajām pārvaldītājsabiedrībām;

16. atzinīgi vērtē to, ka 136 jurisdikcijas, kas piedalās ESAO/G20 iekļaujošajā satvarā *BEPS* jomā, ir parakstījušas paziņojumu par divu pīlāru risinājumu, lai pievērstos tām nodokļu problēmām, kas izriet no ekonomikas digitalizācijas, tādējādi piekrītot fundamentālai starptautisko nodokļu noteikumu reformai;

17. norāda, ka pēc nolīguma īstenošanas tas nodrošinās taisnīgāku peļņas un nodokļu tiesību sadalījumu starp valstīm attiecībā uz lielākajiem un ienesīgākajiem starptautiskajiem uzņēmumiem un ieviesīs vispārēju minimālo faktisko uzņēmumu ienākuma nodokļa likmi 15 % apmērā, kas piemērojama uzņēmumiem, kuru gada ieņēmumi pārsniedz 750 miljonus EUR;

18. atkārtoti uzsver, cik svarīga ir daudzpusēja rīcība un starptautiska koordinācija cīņā pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, nodokļu apiešanu un agresīvu nodokļu plānošanu;

19. aicina G20 valstu vadītājus, tiekoties Romā 2021. gada 30. un 31. oktobrī, pilnvarot ESAO uzsākt jaunu globālu iniciatīvu, lai pārskatītu automātisko informācijas apmaiņu un stiprinātu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas standartu īstenošanas globālo pārvaldību;

20. atgādina par vispārējiem taisnīguma, pārredzamības un sadarbības principiem nodokļu jomā; atkārtoti aicina dalībvalstis vienkāršot savas nodokļu sistēmas, lai nodrošinātu taisnīgākus nodokļus, noteiktību nodokļu jomā un ieguldījumus reālajā ekonomikā, kā arī mazinātu spiedienu uz nodokļu iestādēm, kas izmanto plašus resursus cīņā pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu;

Pašreizējā situācija NILL/TFN izpildes jomā ES, korporatīvā pārredzamība un informācijas apmaiņa

21. norāda, ka ES jau ir vieni no augstākajiem korporatīvās pārredzamības likumdošanas standartiem pasaulē; tomēr uzsver, ka šie standarti joprojām ir nepietiekami, ņemot vērā aizvien pieaugošo kapitāla, personu un aktīvu mobilitāti, straujo digitālo finanšu attīstību un arvien sarežģītākus aktīvu īpašumtiesības slēpšanas līdzekļus;

22. uzsver, ka piektā NILL direktīva jo īpaši paredz, ka dalībvalstīm ir jāizveido reģistri par visu ES reģistrēto juridisko personu, tostarp trastu, faktiskajiem īpašniekiem, un nodrošina publisku piekļuvi informācijai par lielākās daļas korporatīvo struktūru faktiskajiem īpašniekiem;

23. pieņem zināšanai, ka ES pastāvīgi pārskata spēkā esošos noteikumus cīņai pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, pārrobežu krāpšanu nodokļu jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu, kuri pozitīvi ietekmē vienotā tirgus pareizu darbību un dalībvalstu nodokļu bāzes un ieņēmumu aizsardzību, kas ir priekšnosacījumi darbvietu radīšanai, izaugsmei un jo īpaši ES ekonomikas atveseļošanai pēc Covid-19 pandēmijas;

24. uzsver, ka dalībvalstīm saskaņā ar ES tiesību aktiem ir jāpieprasa, lai reģistros glabātā informācija būtu atbilstoša, precīza un aktuāla, un šajā nolūkā papildus jāievieš pārbaudes mehānismi, tostarp kompetento iestāžu pienākums ziņot par neatbilstībām; uzsver nepieciešamību nodrošināt, ka dalībvalstu kompetentajām iestādēm ir pietiekami resursi, lai reģistros pārbaudītu informāciju par faktiskajiem īpašniekiem, un ka gadījumos, kad juridiskas personas, trasti un cita veida juridiski veidojumi nesniedz atbilstīgu, precīzu un aktuālu informāciju par faktiskajiem īpašniekiem, tiek piemēroti efektīvi, samērīgi un preventīvi pasākumi vai sankcijas;

25. aicina Komisiju novērst to, ka valstu reģistros trūkst pietiekamu un precīzu datu, ko var izmantot, lai identificētu galīgos faktiskos īpašniekus, jo īpaši situācijās, kad tiek izmantots čaulas sabiedrību tīkls;

26. norāda, ka "Pandoras dokumentos" ir uzsvērta vajadzība pēc savstarpēji savienotiem un publiski pieejamiem trastu un citu līdzīgu struktūru, piemēram uzņēmumu, faktisko īpašnieku reģistriem, lai žurnālisti un pilsoniskā sabiedrība varētu veikt plašāku rūpīgu pārbaudi un labāku informācijas salīdzinošo pārbaudi; uzsver, ka ir svarīgi, lai šādos reģistros būtu saskaņoti un mašīnlasāmi dati un tie nodrošinātu meklēšanas funkcijas;

27. pauž bažas par to, ka saskaņā ar pilsoniskās sabiedrības datiem [14] vienu gadu pēc piektās NILL direktīvas īstenošanas termiņa deviņas valstis nav izveidojušas publiskus reģistrus, savukārt citas ir noteikušas ģeogrāfiskās piekļuves ierobežojumus, pārkāpjot ES noteikumus; pauž nožēlu arī par to, ka vairums ES valstu, šķiet, ir ieviesušas tādus šķēršļus kā samaksājušu abonementu ierobežojumi un reģistrācija, kas, lai gan šķietami atbilst ES tiesību aktiem, apgrūtina piekļuvi reģistriem; atbalsta Komisijas centienus panākt piektās NILL direktīvas pilnīgu transponēšanu un izpildi, uzsākot pārkāpumu procedūras;

28. pauž nožēlu par to, ka tehnisku sarežģījumu dēļ ir aizkavējusies Faktisko īpašumtiesību reģistru savstarpējās savienojamības sistēmas (*BORIS*) izveide; atgādina Komisijai un dalībvalstīm, ka tā ir juridiska prasība saskaņā ar piekto NILL direktīvu un ka ir pilnīgi nepieciešams, lai informācija par faktiskajiem īpašniekiem būtu pieejama finanšu ziņu vākšanas vienībām (*FIU*), tiesībaizsardzības iestādēm, atbildīgajiem subjektiem un plašākai sabiedrībai; pauž nožēlu par to,

---

[14] Organizācijas *Transparency International* publikācija *"Access denied? Availability and accessibility of beneficial ownership data in the European Union"* ("Liegta piekļuve? Faktisko īpašnieku datu pieejamība un piekļūstamība Eiropas Savienībā"), 2021. gada 26. maijs.

ka dažas dalībvalstis ir ierobežojušas *BORIS* efektivitāti vēl pirms sistēmas darbības uzsākšanas, aizkavējot faktisko īpašnieku valsts mēroga reģistru izveidi un netraucētu darbību, un aicina visas iesaistītās puses steidzami novērst šo aizkavēšanos;

29. norāda, ka *OpenLux* atklājumi jau ir pierādījuši pārredzamības pasākumu ierobežojumus un faktisko īpašnieku publisko reģistru pašreizējo īstenošanas līmeni dalībvalstīs; turklāt norāda, ka "Pandoras dokumentos" ir minēti piemēri, kad personas apiet faktisko īpašumtiesību pārredzamību dalībvalstīs;

30. atkārtoti norāda, ka reģistrā iekļauto faktisko īpašnieku vidū ir jābūt ikvienam, kam faktiski pieder juridiska vienība vai kas to kontrolē, izmantojot tiešas vai netiešas īpašumtiesības;

31. uzsver, cik sarežģīti ir transponēt valstu tiesību aktos ES NILL/TFN tiesību aktus, kas līdz šim ir bijuši balstīti uz minimālu saskaņošanu; pauž nožēlu par to, ka dažās dalībvalstīs trūkst politiskās gribas pienācīgi transponēt un īstenot NILL/TFN tiesību aktus; pauž nožēlu par to, ka bažas par to, ka daudzas dalībvalstis nav ievērojušas piektās NILL direktīvas transponēšanas termiņu, kas bija 2020. gada 10. janvāris, un termiņus attiecībā uz uzņēmumu un citu juridisko personu faktisko īpašnieku reģistru izveidi (2020. gada 10. janvāris) un attiecībā uz trastiem un līdzīgiem juridiskiem veidojumiem (2020. gada 10. marts);

32. šajā saistībā atzinīgi vērtē jauno NILL/TFN tiesību aktu kopumu, ko Komisija ierosināja 2021.gada jūlijā, tostarp vienotu NILL/TFN noteikumu kopumu un jo īpaši jaunos noteikumus par faktisko īpašumtiesību pārredzamību; ar nepacietību gaida darbu pie Komisijas priekšlikumiem un joprojām ir apņēmies turpināt uzlabot korporatīvās pārredzamības standartus ES un nodrošināt efektīvu NILL/TFN regulējumu;

33. jo īpaši atzinīgi vērtē to, ka Komisija saskaņā ar Parlamenta iepriekšējiem aicinājumiem veikt šādus pasākumus ir noteikusi pienākumu ārpus ES esošām juridiskām personām, kuras vai nu iesaistās darījumdarbības attiecībās ar ES atbildīgo subjektu, vai iegādājas nekustamo īpašumu Savienībā, reģistrēt savu faktisko īpašnieku ES faktisko īpašnieku reģistros, lai novērstu būtisku nepilnību sistēmā;

34. uzsver Komisijas priekšlikumu prasīt dalībvalstīm nodrošināt kompetentajām iestādēm piekļuvi pašreizējiem nekustamā īpašuma reģistriem, lai nodrošinātu, ka tiek laikus identificēta jebkura fiziska vai juridiska persona, kurai pieder nekustamais īpašums; atzinīgi vērtē šo priekšlikumu un apņemas turpmākajos NILL/TFN likumdošanas procedūras posmos turpināt darbu, lai veicinātu pārredzamību attiecībā uz nekustamā īpašuma īpašumtiesībām ES, jo tas joprojām ir pievilcīga prece privātpersonām ar lielu neto aktīvu vērtību, lai slēptu savu aktīvu vērtību, un noziedzniekiem, lai legalizētu nelikumīgās darbībās gūtos ieņēmumus;

35. turklāt atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu visā ES ieviest tādu centralizētu automatizētu mehānismu savstarpējo savienojamību, kuri ietver maksājumu un bankas kontu informāciju, izmantojot vienotu piekļuves punktu, lai atvieglotu tiesībaizsardzības iestāžu un *FIU* ātrāku piekļuvi finanšu informācijai dažādos izmeklēšanas posmos un veicinātu pārrobežu sadarbību saskaņā ar datu aizsardzības noteikumiem;

36. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu izveidot jaunu Eiropas iestādi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā kā atsevišķu finanšu nozares atbildīgo subjektu vienotu uzraudzības iestādi un kā vienotu ES *FIU* koordinācijas un atbalsta mehānismu; uzsver, ka jaunajai iestādei būtu jāsaņem lielāks budžeta piešķīrums un tai vajadzētu būt nodrošinātai ar pietiekamiem resursiem, lai īstenotu finanšu struktūru uzraudzības pilnvaras un veiktu atbildīgo nefinanšu subjektu efektīvu uzraudzību;

37. ņem vērā to, ka jaunā iestāde tiks pilnvarota izveidot un pārvaldīt koordinācijas mehānismu *FIU* starpā; atzinīgi vērtē šo virzību un cer, ka jaunajai iestādei būs svarīga loma *FIU* savstarpējās informācijas apmaiņas un sadarbības uzlabošanā;

38. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu ierosināt efektīvu, samērīgu un atturošu sankciju saskaņotāku kopumu ES līmenī, kas tiktu piemērots gadījumos, kad netiek ievēroti noteikumi par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu (NILL/TFN);

39. ar nepacietību gaida arī Komisijas priekšlikuma ātru publicēšanu, lai novērstu čaulas sabiedrību ļaunprātīgu izmantošanu nodokļu vajadzībām; mudina Komisiju neaprobežoties ar būtības prasībām, kas pašreiz paredzētas ES sarakstā ar jurisdikcijām, kas nesadarbojas (ES saraksts), bet izstrādāt stingras un progresīvas prasības attiecībā uz reālu ekonomisko būtību; uzsver, ka šīs sabiedrības tiek bieži izmantotas, lai pārskaitītu naudu uz zemu nodokļu jurisdikcijām, izmantojot ar nodokļiem neapliekamas dividendes, honorārus vai procentu maksājumus;

40. pauž nožēlu par to, ka, neraugoties uz visām pozitīvajām norisēm un gaidāmajām reformām, joprojām pastāv tiesību aktu nepilnības un atšķirības, kā arī neatbilstības attiecībā uz īstenošanas praksi dalībvalstīs; turklāt uzsver, ka Eiropas informācijas apmaiņas sistēmas ierobežojumi daļēji ir saistīti ar resursu trūkumu nodokļu administrācijās un *FIU*; atkārtoti norāda, ka ir nepieciešama labāka administratīvo, tiesu un tiesībaizsardzības iestāžu sadarbība ES;

41. mudina dalībvalstis izmantot atbilstīgus resursus, lai apstrādātu informāciju un apmainītos ar to, izmantojot *FIU* un visu tiesībaizsardzības sistēmu; aicina Komisiju izvērtēt, vai *FIU* rīcībā ir pietiekami resursi, lai efektīvi cīnītos ar NILL/TFN riskiem;

42. uzskata, ka būtu jāturpina apsvērt iniciatīvas, ar kurām varētu īstenot NILL/TFN darbības ES un valstu līmenī, piemēram, Eiropas Prokuratūras kompetences paplašināšanu saistībā ar kriminālvajāšanu par noziegumiem, kas nav saistīti ar ES budžetu, Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) kompetences paplašināšanu un pašreizējo aģentūru, piemēram, Eiropola un *Eurojust*, stiprināšanu;

43. aicina Eiropolu pastiprināt sadarbību ar dalībvalstu tiesībaizsardzības iestādēm saistībā ar nodokļu noziegumu izmeklēšanu;

44. uzsver Eiropas Revīzijas palātas Īpašā ziņojuma Nr. 13/2021 konstatējumus un ieteikumus, kuros norādīts, ka "ES centieni apkarot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju banku sektorā ir sadrumstaloti un to īstenošana ir nepietiekama"; pauž nožēlu par to, ka Eiropas Revīzijas palāta konstatēja institucionālu sadrumstalotību un vāju koordināciju ES līmenī attiecībā uz NILL/TFN darbībām un rīcību gadījumos, kad tika konstatēti riski;

45. ar bažām norāda, ka Komisija nepietiekami ātri izvērtēja, kā dalībvalstis transponē direktīvas, jo dažu dalībvalstu īstenotā saziņa bija vāja un Komisijai bija ierobežoti resursi;

46. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Banku iestādes (EBI) darbinieki veica rūpīgu izmeklēšanu par iespējamiem ES tiesību aktu pārkāpumiem, bet pauž nožēlu par pārmērīgo kavēšanos šajā procesā; pauž nožēlu par to, ka EBI nav uzsākusi vairāk izmeklēšanu pēc savas iniciatīvas; pauž nožēlu par to, ka Komisijai nav iekšēju norādījumu, lai pieprasītu EBI veikt izmeklēšanu;

47. pauž lielas bažas par Eiropas Revīzijas palātas konstatētajiem pierādījumiem par mēģinājumiem ietekmēt Uzraudzības padomi saistībā ar apspriežu procesu vienā izmeklēšanā par ES tiesību aktu pārkāpumu; aicina EBI novērst turpmākus mēģinājumus ietekmēt izmeklēšanas grupas locekļus to apspriežu laikā;

48. aicina Komisiju, EBI un Eiropas Centrālo banku Revīzijas palātas noteiktajā termiņā pievērsties izvirzītajiem jautājumiem un Revīzijas palātas ieteikumiem;

49. atkārtoti aicina dalībvalstis nodrošināt, lai visas pašreizējās shēmas, ar ko piešķir pilsonību vai uzturēšanās tiesības apmaiņā pret ieguldījumiem, būtu pārredzamas un balstītas uz skaidriem noteikumiem; pauž bažas, ka visas šīs shēmas varētu būt palielinājušas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un nodokļu nemaksāšanas draudus, vienlaikus graujot savstarpējo uzticēšanos un Šengenas zonas un eurozonas integritāti un radot citus politiskus, ekonomiskus un drošības apdraudējumus Savienībai un tās dalībvalstīm; aicina Komisiju pēc iespējas ātrāk pēc tam, kad Parlaments būs sniedzis ieteikumus, iesniegt priekšlikumus, lai reglamentētu shēmas, ar ko piešķir pilsonību un uzturēšanās tiesības apmaiņā pret ieguldījumiem;

50. aicina Komisiju ņemt vērā "Pandoras dokumentu" datus, gatavojot ES sarakstu ar augsta riska trešām valstīm, jo īpaši jurisdikcijām, kas darbojas kā uzņēmumu veidošanas centri un veicina finanšu noziedzību; atkārtoti uzsver, ka sarakstā būtu iekļaujamas trešās valstis, kas nesadarbojas ar dalībvalstīm augsta līmeņa Eiropas NILL/TFN izmeklēšanās; uzsver, ka ir svarīgi, lai trešās valstis ES tiktu novērtētas autonomi, nepieļaujot ģeopolitisku iejaukšanos, un ka pārredzamība attiecībā uz faktiskajiem īpašniekiem būtu uzskatāma par kritēriju trešo valstu novērtēšanai;

51. ar bažām norāda, ka saskaņā ar atklāto informāciju atbildīgie subjekti ne vienmēr var izpildīt pastiprinātas uzticamības pārbaudes pienākumu attiecībā uz politiski ietekmējamām personām, viņu ģimenes locekļiem un pietuvinātām personām; aicina Komisiju izvērtēt, cik efektīvi tiek veikta politiski ietekmējamo personu identifikācija un pastiprinātas uzticamības pārbaudes piemērošana, un ar kādiem šķēršļiem šajā saistībā saskaras atbildīgie subjekti; uzsver, cik svarīgi ir apkopot datus par atbildīgo subjektu atbilstības līmeni;

52. pieņem zināšanai Eiropas Padomes pašreizējo pētījumu par ceturtās Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvas konkrētas īstenošanas un efektīvas piemērošanas novērtējumu dalībvalstīs, kā to pieprasījusi Komisija; aicina Komisiju publicēt Eiropas Padomes novērtējuma ziņojumus par dalībvalstīm un nodrošināt, ka novērtēšanas procesā tiek iesaistītas pilsoniskās sabiedrības organizācijas;

Nepieciešamā rīcība globālā mērogā

53. nosoda to, ka daži ASV štati, piemēram, Dienviddakota, Aļaska, Vaiominga, Delavēra un Nevada, ir kļuvuši par finanšu un korporatīvā noslēpuma centriem, kā to atklāja "Pandoras dokumenti", papildus zināmajām nodokļu oāzēm, kas tika konstatētas iepriekš; aicina ASV federālo un štatu valdības veikt turpmākus pasākumus, lai nodrošinātu lielāku korporatīvo pārredzamību, un pievienoties kopējam ziņošanas standartam (*CRS*), tādējādi pilnībā apmainoties ar informāciju ar citām valstīm; atgādina, ka saskaņā ar Pasaules forumu par pārredzamības un informācijas apmaiņas jautājumiem nodokļu jomā ES sarakstā ir novērtēts, vai saistībā ar *CRS* jurisdikcijas reitings ir vismaz "lielā mērā atbilstīga"; aicina Padomi atkārtoti izvērtēt ASV saistībā ar ES sarakstu, jo īpaši attiecībā uz nodokļu pārredzamības kritērijiem;

54. uzsver, ka ASV pašreiz nepiedalās *CRS* — informācijas standartā automātiskai informācijas apmaiņai starp nodokļu iestādēm par finanšu kontiem pasaules līmenī, ko ESAO izstrādāja 2014. gadā; tādēļ norāda, ka Amerikas Savienotās Valstis ir tālu atpalikušas no pārējās pasaules attiecībā uz kopējiem informācijas apmaiņas standartiem; atzīst, ka ASV ir bijusi vadošā loma pārredzamības veicināšanā, ieviešot Likumu par ārvalstu kontu nodokļu pienākumu izpildi; tomēr pauž nožēlu par tiesību akta ierobežojumiem attiecībā uz savstarpīgumu un tā blakusietekmi uz tā dēvētajiem "nejaušajiem amerikāņiem"; pauž nožēlu par to, ka Eiropas līmenī vēl nav rasts ilgtspējīgs risinājums; atgādina, ka *CRS* savukārt prasa, lai jurisdikcijas, kas piedalās *CRS* nolīgumā, savstarpēji pilnībā apmainītos ar datiem par finanšu kontiem; tādēļ konstatē, ka ASV divu galveno nepilnību dēļ, proti, tiek sniegta informācija tikai par ASV aktīviem un netiek sniegta informācija par faktiskajiem īpašniekiem, sniedz lielas iespējas finanšu noslēpumu glabāšanai personām, kas nav ASV pilsoņi;

55. atzinīgi vērtē nesen pieņemto ASV Likumu par korporatīvo pārredzamību, kurā noteikts, ka dažām sabiedrībām un sabiedrībām ar ierobežotu atbildību ir jāatklāj informācija par faktiskajiem īpašniekiem tiesībaizsardzības iestādēm un citām iestādēm, kurām ir ar likumu noteikta atbildība par NILL/TFN; tomēr norāda, ka jaunie tiesību akti nenodrošina pilnīgu korporatīvo pārredzamību, kas atbilstu pašreizējam ES standartam, un jo īpaši neattiecas uz trastiem un līdzīgām struktūrām, kas ir atklātas "Pandoras dokumentos";

56. turklāt atzinīgi vērtē ierosināto ASV Likumu par tādu jaunu struktūru izveidošanu, kuras veicina nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un rada drošības riskus, kas tika izstrādāts pēc "Pandoras dokumentu" pieņemšanas un kas paredzētu, ka ASV Finanšu ministrijai būtu jāizstrādā jauni uzticamības pārbaudes noteikumi amerikāņu starpniekiem, kuri veicina ārvalstu aktīvu ieplūšanu ASV;

57. norāda, ka ASV 2021. gada 9. un 10. decembrī rīkos augstākā līmeņa sanāksmi par demokrātiju, kas ietvers cīņai pret korupciju paredzēto pīlāru; aicina ASV valdību izmantot šo iespēju un paziņot par turpmākām gaidāmajām reformām, lai nodrošinātu, ka ASV vairs neizmanto nelikumīgu līdzekļu legalizēšanai un nodokļu apiešanai;

58. aicina Komisiju un dalībvalstis ESAO ietvaros sākt jaunas sarunas ar ASV, lai panāktu pilnīgu savstarpīgumu kopīgi noteiktā un pastiprinātā *CRS* satvarā; uzsver, ka tas ļautu panākt būtisku progresu, samazināt atbilstības nodrošināšanas izmaksas finanšu iestādēm un būtiski mazināt smago birokrātijas slogu;

59. turklāt uzsver, ka visas dalībvalstis ir pievienojušās *CRS*; norāda, ka otrā direktīva par administratīvu sadarbību (*DAC2*) kopš 2016. gada ir ļāvusi izmantot *CRS* informācijas apmaiņai ES; šajā saistībā atkārto ieteikumus, kas ietverti 2021. gada 16. septembra rezolūcijā par ES prasību īstenošanu attiecībā uz apmaiņu ar nodokļu informāciju: progress, gūtā pieredze un risināmās problēmas; pauž dziļu nožēlu par to, ka gandrīz visas dalībvalstis, izņemot Somiju un Zviedriju, ir atteikušās piešķirt Parlamentam piekļuvi attiecīgajiem datiem, kas tam nepieciešami, lai izvērtētu *DAC* noteikumu īstenošanu; pauž nožēlu arī par to, ka Komisija nepiešķīra Parlamentam piekļuvi attiecīgajiem tās rīcībā esošajiem datiem; norāda, ka šis atteikums neatbilst aicinājumam nodrošināt lielāku pārredzamību un sadarbību nodokļu jomā;

60. uzskata, ka Finanšu darījumu darba grupas (*FATF*) salīdzinošās izvērtēšanas process ir visaptverošs instruments, lai novērtētu, kādās jomās ir īstenoti *FATF* ieteikumi un kādi ir valsts vispārējie darbības rezultāti nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas jomā;

61. aicina *FATF* pašreiz notiekošajā Ieteikuma Nr. 24 par juridisko personu pārredzamību un faktiskajiem īpašniekiem pārskatīšanā publiski pieejamu faktisko īpašnieku reģistru nodrošināšanu noteikt par vienu no prasībām attiecībā uz atbilstību standartam un uzlabot faktisko īpašnieku definīciju, lai novērstu iespējamās nepilnības, aizliegtu uzrādītāju līdzdalību, palielinātu prasības nominālajiem akcionāriem un, visbeidzot, piespiestu atbilstīgās jurisdikcijas pieprasīt ārvalstu uzņēmumiem ar saikni ar valsti ievērot tos pašus noteikumus par faktisko īpašnieku informācijas atklāšanu, kas attiecas uz vietējiem uzņēmumiem;

62. aicina ES dalībvalstis *FATF* un Komisiju nodrošināt, ka pasaules līmenī ES pauž vienotu nostāju attiecībā uz NILL/TFN sistēmu, un mudināt veikt iepriekš minētās reformas, lai visā pasaulē nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus un efektīvi aizliegtu slepenību attiecībā uz uzņēmumu īpašumtiesībām, vienlaikus veicinot pārskatatbildīgāku un pārredzamāku starptautiskās pārvaldības sistēmu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā;

63. aicina Komisiju un ES dalībvalstis *FATF* prioritārā kārtā izvērtēt arī valstis, kurās atrodas uzņēmumu veidošanas centri un kuras starptautiskās organizācijas ir atzinušas par tādām, kurās ir ievērojams skaits trūkumu to NILL/TFN režīmos, bet kuras *FATF* vēl nav pārskatījis, jo tās neatbilst *FATF* Starptautiskās sadarbības pārskata grupas (*ICRG*) prioritārajiem kritērijiem;

64. norāda, ka vairāk nekā 1 500 Apvienotās Karalistes īpašumu, kuru vērtība tiek lēsta vairāk nekā 4 miljardu GBP apmērā, ir iegādājušies slepeni īpašnieki, izmantojot ārzonas uzņēmumus; pieņem zināšanai, ka Apvienotās Karalistes valdība ir apņēmusies pieņemt 2018. gada tiesību akta projektu, lai ieviestu faktisko īpašnieku publisko reģistru, kurā reģistrē aizjūras ārvalstu vienības, kam Apvienotajā Karalistē pieder nekustamais īpašums;

65. uzsver, ka "Pandoras dokumenti" ir pierādījuši, kā Apvienotā Karaliste, izmantojot savas Karalistes atkarīgās teritorijas un aizjūras teritorijas, joprojām tiek izmantota kā centrs nodokļu apiešanai un slepeniem ārzonas darījumiem; aicina Komisiju noteikt iespējamos veidus un pretpasākumus, lai nodrošinātu sadarbību un standartu saskaņošanu nodokļu un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā, tostarp sasaistot lēmumus par līdzvērtību finanšu pakalpojumu jomā ar nodokļu pārredzamības un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas standartu pieņemšanu, kas ir līdzvērtīgi ES standartiem;

Regulējums attiecībā uz starpniekiem

66. pauž nožēlu par to, ka pēc iepriekšējiem paziņojumiem "Pandoras dokumenti" ir atklājuši, ka 14 profesionāli ārzonas korporatīvo pakalpojumu sniedzēji, tostarp juridiskie biroji, nodokļu konsultanti un finanšu pārvaldītāji, palīdz privātpersonām ar lielu neto aktīvu vērtību izveidot korporatīvās struktūras, lai aizsargātu savus aktīvus, vienlaikus nodrošinot, ka šīs darbības joprojām ir likumīgas;

67. uzsver, ka saskaņā ar starptautiskajiem NILL/TFN standartiem nefinanšu sektoram ir jāievēro klientu uzticamības pārbaudes pienākumi un jāziņo iestādēm par aizdomīgām darbībām;

68. pauž nožēlu par to, ka daudzās jurisdikcijās, tostarp ES, daudzu gadu garumā nav ievērotas *FATF* pamatprasības uzlikt NILL/TFN pienākumus starpniecības nefinanšu sektoram, lai risinātu slepenu struktūru izveides problēmu;

69. norāda, ka šo profesiju pašregulējums un uzraudzība nav bijusi efektīva, lai nodrošinātu atbilstību tiesību aktiem un piemērotu sankcijas par to pārkāpumiem; šajā saistībā atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu nodrošināt to, lai jaunajai iestādei cīņai pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju tiktu piešķirtas pilnvaras koordinēt nefinanšu sektora uzraudzību, koordinēt uzraudzības standartu un prakses salīdzinošo izvērtēšanu un pieprasīt, lai nefinanšu uzraudzības iestādes izmeklē iespējamos NILL/TFN prasību pārkāpumus;

70. aicina *FATF* prioritāri veikt plašu pārskatu par to, kā valstis īsteno *FATF* standartus attiecībā uz nefinanšu uzņēmumiem un profesijām, un piemērot īpašu pārraudzības procesu, kā tas sekmīgi tika darīts ar Teroristu finansēšanas faktu vākšanas iniciatīvu, lai strauji paaugstinātu *FATF* prasību globālu ievērošanu nefinanšu sektorā;

71. atkārtoti pauž bažas par to, ka šie operatori, konsultējot gan korporatīvos klientus, gan valsts iestādes, bieži apvieno juridisko konsultāciju, nodokļu konsultāciju un revīzijas pakalpojumu sniegšanu; tādēļ pauž bažas par to, ka ekonomiskie stimuli, kas atvieglo nodokļu apiešanas struktūras, veicina pakalpojumu sniedzēju industriju, ko var arī mobilizēt, lai legalizētu noziedzīgās darbībās gūtos ieņēmumus; atkārto iepriekšējās rezolūcijās un ieteikumos ([15]) paustās prasības šajā jautājumā un aicina Komisiju un dalībvalstis izvērtēt tiesisko regulējumu, kas attiecas uz minētajiem operatoriem, lai liegtu piekļuvi tirgum nodokļu apiešanas, izvairīšanās no nodokļu maksāšanas un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas veicinātājiem; sagaida tiesiskā regulējuma uzlabojumus, Komisijai pārskatot direktīvu par obligāto revīziju;

72. atgādina *DAC6* noteikto pienākumu starpniekiem ziņot nodokļu iestādēm par shēmām, pamatojoties uz pazīmēm, kas skaidri liecina par nodokļu apiešanu, jo īpaši ņemot vērā strukturālās nepilnības nodokļu tiesību aktos;

73. aicina Komisiju attiecināt *DAC6* ziņošanas prasības arī uz pārrobežu pasākumiem tādu klientu aktīvu pārvaldībai, kuri ir fiziskas personas;

74. aicina Komisiju savā turpmākajā priekšlikumā par *DAC8* — līdztekus citiem iepriekšējiem ieteikumiem par *DAC3*, kas izklāstīti Parlamenta rezolūcijā par ES prasību īstenošanu attiecībā uz nodokļu informācijas apmaiņu — iekļaut to nodokļu nolēmumu apmaiņu, kuri attiecas uz fiziskām personām un kurus bieži sagatavo starpnieki, lai nodrošinātu, ka pie visām dalībvalstīm nonāk informācija par pasākumiem, kas ar kādas dalībvalsts nodokļu iestādēm tiek veikti attiecībā uz privātpersonām ar lielu neto aktīvu vērtību;

75. uzsver, ka juridiskās un profesionālās privilēģijas nevar izmantot, lai slēptu nelikumīgu praksi; ņem vērā Eiropas Cilvēktiesību tiesas ([16]) kādā lietā konstatēto, ka advokāta un klienta attiecību konfidencialitāte un privilēģijas juridiskajā un profesionālajā jomā neaizstāj pienākumu ziņot par aizdomām saistībā ar likumīgo mērķi novērst noziedzīgas darbības un ka šāda ziņošana bija nepieciešama minētā mērķa sasniegšanai;

76. atkārtoti aicina Komisiju pieņemt pamatnostādnes par to, kā interpretēt un piemērot juridiskās konfidencialitātes principu attiecībā uz speciālistiem, un ierasto juridisko konsultāciju sniegšanu saskaņā ar Eiropas tiesu judikatūru skaidri nošķirt no darbībām, ko veic juristi, kuri sniedz finanšu pakalpojumus;

ES saraksta un nodokļu politikas reforma

77. atkārtoti uzsver agresīvas nodokļu plānošanas negatīvo ietekmi, jo tā izraisa dalībvalstu nodokļu bāzu samazināšanu un rada nesamērīgu nodokļu slogu iedzīvotājiem un uzņēmumiem, jo īpaši MVU, kuri ievēro nodokļu tiesību aktus;

([15]) Sk., piemēram, tā 2017. gada 13. decembra ieteikuma Padomei un Komisijai pēc izmeklēšanas attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, nodokļu apiešanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas 143. punktu (OV C 369, 11.10.2018., 132. lpp.).

([16]) Sk. 2012. gada 6. decembra spriedumu lietā *Michaud* pret Franciju.

78. uzskata, ka nodokļu apiešana un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas kopā ar peļņas novirzīšanas shēmām ir valstīm un iedzīvotājiem atņēmusi resursus, kas ir svarīgi attīstības un sociālā taisnīguma veicināšanai un valsts pienācīgai darbībai;

79. uzstāj, ka Komisijai būtu jāizpēta visas iespējas, ko piedāvā Līgums par Eiropas Savienības darbību, tostarp 116. pants, lai padarītu lēmumu pieņemšanu efektīvāku, nolūkā īstenot turpmākas nodokļu politikas likumdošanas reformas, kas vajadzīgas, lai efektīvi risinātu jautājumus, kuri uzsvērti "Pandoras dokumentos";

80. pauž nožēlu par to, ka ES saraksts, ko dēvē arī par "ES nodokļu oāžu melno sarakstu", joprojām ir neefektīvs instruments, neraugoties uz aizvien lielāku skaitu nodokļu skandālu un satraucošiem žurnālistu un nevalstisko organizāciju ziņojumiem; pauž nožēlu par to, ka dalībvalstu finanšu ministri vēl nav uzņēmušies individuālus un kopīgus pienākumus cīņā pret nodokļu oāzēm, ārzonas uzņēmumiem un trastiem, bet gan ir iesaistījušies pašreizējā "melnā saraksta" vājināšanā;

81. jo īpaši pauž nožēlu par to, ka pēc "Pandoras dokumentu" atklāsmēm ES Finanšu ministru padome 2021. gada 5. oktobra sanāksmē nolēma saīsināt ES nodokļu oāžu sarakstu, svītrojot no tā Karību jūras reģiona salas Angilju un Dominiku, kā arī Seišelu salas, kuras tika minētas šajos dokumentos un joprojām tikai daļēji atbilst starptautiskajam standartam par pārredzamību un informācijas apmaiņu pēc pieprasījuma, neraugoties uz otro novērtēšanas kārtu, ko nesen noteica Pasaules forums;

82. norāda, ka divas trešdaļas no "Pandoras dokumentos" ietvertajām čaulas sabiedrībām atrodas Britu Virdžīnu salās, kas nekad nav bijušas iekļautas ES melnajā sarakstā (attiecīgo Padomes secinājumu I pielikums) un kas 2020. gada februārī tika svītrotas no pelēkā saraksta (II pielikums);

83. atkārtoti norāda uz secinājumiem un ieteikumiem, kas pausti 2021. gada 21. janvāra rezolūcijā par ES nodokļu oāžu saraksta pārskatīšanu; aicina nodrošināt lielāku pārskatāmību attiecībā uz kritērijiem, kas izmantoti saraksta veidošanas procesā; uzskata, ka šī reforma būtu jāveic līdz 2021. gada beigām, lai pasargātu ES no jebkādiem turpmākiem ieņēmumu zudumiem atveseļošanas laikposmā pēc Covid-19 krīzes;

84. pauž nožēlu par Padomes nevēlēšanos vienoties par gaidāmo pārredzamības kritēriju attiecībā uz galīgajiem faktiskajiem īpašniekiem; aicina Padomi steidzami vienoties par šo kritēriju saskaņā ar *DAC*5 noteikumiem;

85. atkārtoti aicina stiprināt kritērijus un nodrošināt saistību plašāku īstenošanu saistībā ar ES sarakstu, jo īpaši attiecībā uz taisnīgas nodokļu uzlikšanas kritērijiem, kas paredz, ka jurisdikcijai nevajadzētu atvieglot ārzonas struktūras vai pasākumus, kuru mērķis ir piesaistīt peļņu, kas neatspoguļo faktisko saimniecisko darbību attiecīgajā jurisdikcijā; atgādina par savu prasību arī izvērtēt un uzraudzīt nodokļu shēmas ES, tādējādi saskaņā ar tiem pašiem kritērijiem kā ES sarakstā reformējot ES politiku attiecībā uz kaitējošu nodokļu praksi un Rīcības kodeksu attiecībā uz uzņēmējdarbības nodokļiem, kam būtu jākļūst saistošam; jo īpaši aicina ieviest ekonomikas satura minimālo līmeni kā kritēriju tam, kas tiek uzskatīts par nodokļu oāzi, paredzēt atbilstīgas sankcijas un minimālu, bet efektīvu nodokļu uzlikšanu saskaņā ar starptautiski pieņemto minimālo efektīvo nodokļu likmi atbilstīgi Iekļaujošās struktūras II pīlāram, kā arī paplašināt Uzņēmējdarbībai piemērojamo nodokļu kodeksa jomu tā, lai iekļautu tajā preferenciālus iedzīvotāju ienākuma nodokļa režīmus, ietvertu īpašas pilsonības shēmas vai pasākumus, kas paredzēti, lai piesaistītu ļoti mobilas un turīgas personas un digitālos nomadus, kas varētu izraisīt būtiskus traucējumus vienotajā tirgū;

86. norāda, ka trešo valstu iekļaušanai ES sarakstā ir dažas tūlītējas un saistošas sekas; uzskata, ka iekļaušana ES melnajā sarakstā būtu jāpapildina ar sankcijām, kas ir efektīvs preventīvs līdzeklis, un ka pārskatītais saraksts būtu jāsaista ar sankciju režīmu;

87. atgādina, ka Komisija pusgada procesā kritizēja dažas dalībvalstis par trūkumiem to nodokļu sistēmās, kas atvieglo agresīvu nodokļu plānošanu;

88. aicina Komisiju nākt klajā ar priekšlikumu par reformētu Rīcības kodeksu attiecībā uz uzņēmējdarbības nodokļiem, pamatojoties uz nesenajiem priekšlikumiem, kas izklāstīti Parlamenta 2021. gada 7. oktobra rezolūcijā par ES politikas par kaitējošu nodokļu praksi reformēšanu (tostarp Rīcības kodeksa jautājumu grupas reformu);

89. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu ierosināt direktīvu par kopēju ES mēroga sistēmu dividenžu vai procentu maksājumu ieturēšanai; uzsver — kamēr nav izveidota kopēja sistēma, dalībvalstis var veikt likumīgus pretpasākumus, lai aizsargātu savas nodokļu bāzes;

o

o o

90. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Padomei, Komisijai un Finanšu darījumu darba grupai.